

**អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
នៅទីពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ**

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០១)
បញ្ជូនទៅ: អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
កាលបរិច្ឆេទនៃឯកសារ: ថ្ងៃទី០៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨
ភាគីបញ្ជូន: ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម: ភាសាអង់គ្លេស
ប្រភេទឯកសារ: ជាសាធារណៈ

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
.....06...../.....03...../.....2008.....
ម៉ោង (Time/Heure): 15h.00.17
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: HEA Kosal

**ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងសារណាមួយរបស់មេធាវីការពារក្តី ស្តីពី
ការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំនាស់និង
ការសម្រេចយុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន**

បញ្ជូនដោយ:

ការិ. សហព្រះរាជអាជ្ញា:
លោកស្រី ជា លាង
លោក Robert PETIT
លោក តាន់ សេណារ៉ុង
លោក Anees AHMED

បញ្ជូនទៅ:

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ:
ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម នីយ ថុល
ចៅក្រម Katinka LAHUIS
ចៅក្រម ហួត រុទ្ធី

ឯកសារព្រមព្រៀងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការបញ្ជាក់ (Certified Date/Date de certification):
.....06...../.....03...../.....2008.....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: HEA Kosal

មេធាវីការពារក្តីរបស់ នួន ជា:
លោក សុន អរុណ
លោក Michiel PESTMAN
លោក Victor KOPPE

មេធាវីការពារក្តីរបស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:
លោក ហុង គឹមស្វន
លោក ឡេ ជុនធី
លោក នី ចាន់ឌី

១. សេចក្តីផ្តើម

១. សហព្រះរាជអាជ្ញា ឆ្លើយតប^១ ទៅនឹងកន្លែង សេចក្តីសំអាង ក ក្នុងការដាក់ជូនសារណារួមគ្នា របស់មេធាវីការពារក្តី ស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន^២ ។ ចំពោះផ្នែកដែលនៅសេសសល់នៃរឿងវិវាទ នៅក្នុងសារណារបស់មេធាវីការពារក្តី សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមបញ្ជាក់ដដែលឡើងវិញ ម្តងទៀត និងសូមដាក់បញ្ចូលដោយយោងទៅលើសេចក្តីសំអាងទាំងឡាយ ដែលបានលើក ឡើងនៅក្នុងសារណារបស់ពួកគេដែលបានដាក់ជូនកាលពីថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨^៣ ។

២. ដោយលើកកមកសំអាងនូវលិខិតទទួលស្គាល់ (“លិខិតទទួលស្គាល់”) ដែលចេញដោយក្រឡាបញ្ជី របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (“ស.ច.ស”)^៤ មេធាវីការពារក្តីជំទាស់ថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ (“អ.ប.ជ”) “មិនមានយុត្តាធិការ” ក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនានាចូលរួម នៅក្នុងសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ចំពោះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបានទេ លុះត្រាតែ

¹ ករណីរបស់ នួន ជា សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការដាក់សារណាអំពីការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងរឿងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ជំទាស់នឹងដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងការអញ្ជើញអ្នកដែលមិនមែនជាភាគី សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩- ២០០៧/អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០១) ចុះថ្ងៃទី១២ កុម្ភៈ ២០០៧ ERN 00162546-00162548, C11/36, ទំព័រទី ៣ (អនុញ្ញាតពេលវេលាដល់ថ្ងៃទី០៦ ខែមីនា ដើម្បីឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាឆ្លើយតបទៅនឹងការដាក់ជូនដែលបានធ្វើឡើងដោយភាគីនានា ឬ ដោយមិត្តរបស់តុលាការ) ។

² ករណីរបស់ នួន ជា សារណារួមគ្នាស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងរឿងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងដីកាសម្រេច ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស(អ.ប.ជ០១) ចុះថ្ងៃទី២២ កុម្ភៈ ២០០៧ ERN 00164866-00164877, C11/45, កថាខណ្ឌទី ១៩, ២០ [ដែលតមកទៀតនៅក្នុងនេះហៅថា សារណារបស់មេធាវី] ។

³ ករណីរបស់ នួន ជា ការដាក់ជូនរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០១) ចុះថ្ងៃទី ២២ កុម្ភៈ ២០០៧ ERN 00164711-001648720, C11/44 ។

⁴ សារណារួមគ្នារបស់មេធាវីការពារក្តី កំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រលេខ ៣២ [ដែលតមកទៀតនៅក្នុងនេះហៅថា លិខិតទទួលស្គាល់] ។

មេធាវីការពារក្តី កំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រលេខ ៣២ [ដែលតមកទៀតនៅក្នុងនេះហៅថា លិខិតទទួលស្គាល់]

“សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតខ្លួនឯងផ្ទាល់” បានពិនិត្យឡើងវិញនិងបានយល់ព្រមនៅលើពាក្យសុំរបស់ភាគីទាំងនោះហើយសិន⁵ ។

២. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៣. សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមស្នើដាក់ជូនថា ការជំទាស់របស់មេធាវីការពារក្តីនេះមិនស្របទៅនឹងយន្តការក្នុងការទទួលស្គាល់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចដែលបានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង (“វិធាន”)⁶ និងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះទេ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”)⁷ ។

ចំណាត់ការរបស់ក្រឡាបញ្ជីគឺមានសុពលភាព: មិនចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានដីកាសំអាងហេតុរបស់ ស.ច.ស ទេ

៤. អនុលោមតាមវិធាន ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងឡាយ អាចដាក់ពាក្យសុំទៅ ស.ច.ស ដើម្បីស្នើចូលរួមក្នុងនាមជាភាគីនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីបាន⁸ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការណ៍នេះតម្រូវឱ្យស.ច.ស ចេញដីកាសំអាងហេតុនៅក្នុងករណីដែលមិនទទួលយល់ព្រមនៅលើពាក្យសុំវត្តមានប៉ុណ្ណោះ ។ នៅក្នុងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តក៏បានរំលេចឱ្យឃើញពីការអនុវត្តនេះដែរ និងតម្រូវឱ្យ ស.ច.ស ចេញជាសេចក្តីសម្រេចមួយតែនៅពេលណា “បើសិនជាអាចអនុវត្តទៅបាន”⁹ តែប៉ុណ្ណោះ ។ ទាំងនៅក្នុងវិធាន ឬទាំងនៅក្នុងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តក៏ សុទ្ធតែមិនមានចែងពី ស.ច.ស ត្រូវចេញដីកាសំអាងហេតុនៅពេលបានទទួលយល់ព្រមលើពាក្យសុំ

⁵ សារណារួមគ្នារបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌទី ១៩, ២០ ។
⁶ វិធានផ្ទៃក្នុងសម្រាប់ អ.វ.ត.ក វិសោធនកម្មលើកទី១ ថ្ងៃទី០១ កុម្ភៈ ២០០៨ [ដែលតមកទៀតនៅក្នុងនេះហៅថា វិធានផ្ទៃក្នុង] ។
⁷ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តលេខ ០២/២០០៧ ចុះថ្ងៃទី០៥ តុលា ២០០៧ [ដែលតមកទៀតនៅក្នុងនេះហៅថា សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត] ។
⁸ វិធានផ្ទៃក្នុង វិធាន ២៣.៣ ។
⁹ សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត មាត្រា ៣.១០ ។

តាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទេ ។ ផ្អែកតាមនេះ ស.ច.ស ត្រូវគិតទុកជាមុនអំពីការធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តែនៅពេលជំទាស់នឹងដីកាដែលបដិសេធពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតែប៉ុណ្ណោះ (ដែលតម្រូវឱ្យចេញដីកាសំអាងហេតុ) ហើយមិនជំទាស់នឹងដីកាដែលទទួលយល់ព្រមឱ្យតាំងខ្លួនជាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះទេ (ប្រការនេះមិនតម្រូវឱ្យចេញដីកាសំអាងហេតុទេ)¹⁰ ។

៥. ផ្អែកតាមសាវតាររឿងនេះ ក្រឡាបញ្ជីនៃ ក.ស.ច.ស បានអនុវត្តដោយត្រឹមត្រូវក្នុងការចេញលិខិតទទួលស្គាល់ដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។ គឺវិធានផ្ទៃក្នុងអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេអនុវត្តដូច្នោះ¹¹ ។ លើសពីនេះ ក្នុងលិខិតទទួលស្គាល់ទាំងនេះបានសរសេរថា ពាក្យសុំរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានវិភាគ “ដោយ ស.ច.ស” គឺជាការបង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ថា ស.ច.ស បានធ្វើការពិនិត្យពិច័យយ៉ាងត្រឹមត្រូវលើពាក្យសុំទាំងនេះ ដើម្បីឱ្យបានសមស្របហើយមិនបានទទួលយល់ព្រមដែលធ្វើដោយគ្មានការពិចារណានោះទេ¹² ។ ប៉ុន្តែក្រឡាបញ្ជី¹³ បានជូនដំណឹងដល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំទាំងនោះថា នៅពេលណាក៏បានក្នុងអម្បុងពេលនៃការស៊ើបសួរ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាច “បដិសេធ” ពាក្យសុំរបស់ពួកគេបាន បើសិនជាពួកគេមិនបានបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ សម្រាប់ការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះនៅក្នុងដំណាក់កាលនោះ¹⁴ ។

៦. យន្តការនេះមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាទៅនឹងការអនុវត្តន៍ និងនីតិវិធីនៃតុលាការដែលជំរុញឱ្យមានការអនុវត្តន៍ច្បាប់តាមប្រព័ន្ធច្បាប់ស៊ីវិលដូចជា អ.វ.ត.ក នេះជាដើមដែល ស.ច.ស នៅពេល

¹⁰ វិធានផ្ទៃក្នុង វិធាន ២៣.៣ ។ សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត មាត្រា ៣.៩ ។
¹¹ វិធានផ្ទៃក្នុង វិធាន១៤.២ (ដែលចែងថា ក្រឡាបញ្ជីត្រូវរក្សាឯកសារស៊ើបសួរ និងបំពេញសកម្មភាពដទៃទៀតតាមតម្រូវការរបស់ស.ច.ស ។
¹² សូមអានករណីរបស់ នួន ជា អំពីឋានៈនៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក/ ក.ស.ច.ស ចុះថ្ងៃទី២៧ ធ្នូ ២០០៧ ERN 00157040-00157041, D22/6/2 កថាខណ្ឌទី ១ ។
¹³ សូមអានសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត មាត្រា ៣.៨ ។
¹⁴ សូមអានករណីរបស់ នួន ជា អំពីឋានៈនៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស ចុះថ្ងៃទី២៧ ធ្នូ ២០០៧ ERN 00157040-00157041, D22/6/2 កថាខណ្ឌទី ៣ ។
ថ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសារណារួមគ្នារបស់មេធាវីការពារក្តី
ស្តីពីការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ណាមួយរហូតដល់ពេលចេញដីកាដោះស្រាយ អាចធ្វើការសន្និដ្ឋានថា ពួកគេលែងត្រូវការ តទៅទៀតហើយ ក្នុងការរក្សាទុកភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានកំណត់ រួចហើយព្រោះ ដោយសារមានការលេចឡើងនូវអង្គហេតុថ្មីៗ ឬការកំណត់បទចោទប្រកាន់ ដែលបានចោទ ទៅលើពួកគេ ។ ដីកាមិនទទួលយល់ព្រមនឹងនាំមកនូវផលវិបាកខាងផ្លូវច្បាប់ផ្ទុយគ្នាសំរាប់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយតាមការកំណត់នេះតុលាការទាំងនោះបើកឱ្យធ្វើបណ្តឹង ឧបាស្រ័យចំពោះភាគីនោះ ក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងដីកាបង្គាប់នោះ¹⁵ ។

៧. យន្តការនេះក៏បានធ្វើយុត្តិកម្មអំពីហេតុផលខាងនយោបាយផងដែរ ។ ស.ច.ស មិនត្រូវបាន តម្រូវឱ្យចេញដីកាសំអាងហេតុទេ នៅពេលទទួលបានឱ្យមានជាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយ ព្រោះថាការធ្វើដូចនេះ ស.ច.ស ត្រូវធ្វើការសម្រេច-ទោះបីជាតាមទិដ្ឋភាពខាងក្រៅដោយ សន្មត(ដែលឃើញមួយក្រឡេកផ្នែក)-ថា តើអ្នកដាក់ពាក្យសុំនោះគឺជា ជនរងគ្រោះ ដោយសារ ឧក្រិដ្ឋកម្ម មែនឬក៏មិនមែន-ហេតុដូច្នោះហើយ នៅមុនពេលបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ ត្រូវធ្វើសេចក្តី សន្និដ្ឋានមួយដោយមិននិយាយឱ្យចំថា ឧក្រិដ្ឋកម្មបានកើតឡើងទេ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ការអនុវត្តន៍ដែលមិនតម្រូវឱ្យចេញដីកាសំអាងហេតុ គឺរក្សាបាននូវលក្ខណៈដែលស្របនឹង ការពិត និងអព្យាក្រឹតភាពនៅក្នុងការស៊ើបសួរ ព្រមទាំងផ្តល់ឱ្យមានសច្ចៈធារណ៍នៃនិរទោស ដល់ជនត្រូវចោទ¹⁶ ។

៨. ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌរបស់កម្ពុជា ក៏ចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់ពីបញ្ហានេះដែរ ។ ក្នុងក្រមនេះ បានចែងថា នៅពេលបានទទួលពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីហើយនោះ ពាក្យសុំ នោះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង (ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងសំណុំរឿង)¹⁷ ។ ចៅក្រមមាន

¹⁵ វិធានផ្ទៃក្នុង, វិធាន ២៣.៣ ។
¹⁶ ការពោលអះអាងថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំគឺជាជនរងគ្រោះមួយរូបនោះ ក៏ត្រូវបានលើកបញ្ជាក់ផងដែរក្នុងន័យថាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយ បានកើតឡើង ។
¹⁷ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧ មាត្រា ១៣៧ ។
ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសារណាមួយមគ្គុទ្ទេសក៍របស់មេធាវីការពារក្តី ស្តីពីការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

កាតព្វកិច្ចក្នុងការជូនដំណឹងដល់ភាគីនានាតែប៉ុណ្ណោះ¹⁸ ។ ការអនុវត្តន៍នេះ គឺស្រដៀងគ្នានៅ
ក្នុងយុត្តាធិការនានាដែលប្រើប្រព័ន្ធច្បាប់ស៊ីវិល¹⁹ ។

ជាជំនួស គឺ “ស.ច.ស ខ្លួនឯងផ្ទាល់” បានទទួលស្គាល់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

៩. ឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿងបង្ហាញឱ្យឃើញថា នៅពេលចាំបាច់ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
“ខ្លួនឯងផ្ទាល់”បានចេញដីកាស្តីពីការចូលរួមនៃភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។ ឧទាហរណ៍ដូច
ជា ស.ច.ស ចេញដីកាដូចនេះ នៅក្នុងពេលទទួលស្គាល់មេធាវីការពារក្តីរបស់ភាគីដើមបណ្តឹង
រដ្ឋប្បវេណី អនុលោមតាមវិធាន២៣²⁰ ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ស.ច.ស បានសន្និដ្ឋានថា
ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬបណ្តឹងរបស់ជនរងគ្រោះណាមួយដែលមាន
លក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ ដាក់ជូនមកដោយមិនត្រឹមត្រូវ មិនមានការជាប់ទាក់ទងទៅនឹង
បទល្មើសទាំងឡាយដែលកំពុងស្ថិតក្នុងការស៊ើបសួរ ឬជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលស្ថិតនៅ
ក្រៅពីក្នុងយុត្តាធិការរបស់តុលាការ ស.ច.ស បានសម្រេចយ៉ាងដូច្នោះតាមរយៈដីកាមួយដ៏
សមស្រប²¹ ។ នៅទីបញ្ចប់ហើយដែលសំខាន់ជាងគេបំផុតនោះគឺ ស.ច.ស នៅក្នុងដីកា
បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យរបស់ខ្លួន ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ បានធ្វើការកត់សំគាល់
យ៉ាងច្បាស់ថា ស.ច.ស “បានទទួល” ពាក្យសុំពីជនរងគ្រោះនានា និង “បានយល់ព្រមផ្តល់
ឋានៈជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដល់មនុស្សចំនួន ៤ នាក់”²² ។

¹⁸ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧ មាត្រា១៣៧ ។
¹⁹ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ អត្ថបទចុះថ្ងៃទី០៥ មករា ២០០៨ ចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃទី២០ កុម្ភៈ ២០០៨ អាចរកមើលបាននៅក្នុង
www.legifrance.gouv.fr [ដែលតមកទៀតនៅក្នុងនេះហៅថា ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃប្រទេសបារាំង] ។
²⁰ សូមអានជាឧទាហរណ៍ ករណីរបស់ នួន ជា សេចក្តីសម្រេចទទួលស្គាល់មេធាវី សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/
អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស ចុះថ្ងៃទី៣១ មករា ២០០៨ ERN 00160732-00160733, D22/7/5 ។
²¹ សូមអានជាឧទាហរណ៍ ករណីរបស់ នួន ជា ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/
អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស ចុះថ្ងៃទី២៧ ធ្នូ ២០០៧ ERN 00156515-00156516 ។
²² សូមអាន ករណីរបស់ នួន ជា ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក/
ក.ស.ច.ស ចុះថ្ងៃទី២៩ កុម្ភៈ ២០០៧ ERN 00165199-00165200, D77 ទំព័រទី ១ ។

មើលឃើញថាសហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសារណាមួយមករបស់មេធាវីការពារក្តី
ស្តីពីការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

១០. អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមស្នើឱ្យ អង្គជំនុំជម្រះបដិសេធចោលនូវ សារណារួមរបស់មេធាវីដែលបានដាក់ជូនថា “មិនអាចទទួលយកបាននូវនីតិវិធី” របស់ ស.ច.ស បានទេដោយមកពី “ស.ច.ស ផ្ទាល់” មិនបានទទួលពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទេ²³ ។

ការទទួលស្គាល់ មិនត្រូវបានជំទាស់នៅចំពោះមុខ ស.ច.ស ឡើយ៖
ការជំទាស់នៅចំពោះមុខ អ.ប.ជ គឺមិនអាចអនុញ្ញាតឱ្យបានទេ

១១. នៅថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ស.ច.ស បានទទួលស្គាល់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងឡាយ ដែលបានចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខ អ.ប.ជ នៅក្នុងកំឡុងពេលនៃសវនាការលើបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន²⁴ ។ រហូតមកដល់ពេលនេះ មេធាវីការពារក្តីមិន បានធ្វើការតវ៉ាចំពោះការទទួលស្គាល់ពួកគេដោយ ស.ច.ស នេះឡើយ²⁵។ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមស្នើដាក់ជូនថា ឥឡូវនេះវិធាននានាបានរារាំងដល់មេធាវីការពារក្តី មិនឱ្យធ្វើការតវ៉ា ជំទាស់អំពីការទទួលស្គាល់នេះក្នុងពេលប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទេ ។ នៅក្នុងវិធាន ឬ ទាំងនៅក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត គឺសុទ្ធតែមិនបានប្រគល់អំណាចទៅឱ្យ អ.ប.ជ ដើម្បីទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះទេ ។ អំណាចនេះគឺប្រគល់ទៅឱ្យតែ ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងតែប៉ុណ្ណោះ ទៅតាមការចាំបាច់²⁶ ។

៣. សំណើ

១២. អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមស្នើឱ្យ អ.ប.ជ ៖

²³ សារណារួមគ្នារបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌទី ១៩, ២០ ។
²⁴ សារណារួមគ្នារបស់មេធាវីការពារក្តី កំណត់សំគាល់ជើងទំព័រ លេខ ៣២ ។
²⁵ សូមមើលជាឧទ្ធរណ៍ ករណីរបស់ នួន ជា អំពីឋានៈពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់ សេង ចាន់ធារី សំណុំរឿង ព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស ចុះថ្ងៃទី២០ វិច្ឆិកា ២០០៧ ERN 00152966 ។
²⁶ វិធានផ្ទៃក្នុង វិធាន ២៣.៣, ២៣.៤ ។ សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត មាត្រា ៣.៣ ។
ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសារណារួមគ្នារបស់មេធាវីការពារក្តី
ស្តីពីការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

- i. បដិសេធពោលនូវ សេចក្តីសំអាង ក ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសារណារួមរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលបានដាក់ជូន ។ និង
- ii. ពិចារណាទៅលើខ្លឹមសារ ដែលនៅសេសសល់ទាំងអស់នៃសារណារួមរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលបានដាក់ជូន ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ ។

សូមដាក់ជូនដោយសេចក្តីគោរពអំពីយើងខ្ញុំ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី០៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨

សហព្រះរាជអាជ្ញា

Ci

[Handwritten signature]

លោក យ៉ែត ចរិយា

លោក Robert PETIT

សហព្រះរាជអាជ្ញារង

សហព្រះរាជអាជ្ញា